

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Odmevi italijanskega jerobstva nad Avstrijo

Schuschniggove izjave — Svarila pariškega tiska — Dunajski komentar —
Pravilna sodba Moskve — Češkoslovaška za Italijo — Ubogo Društvo
narodov

Potrebna je jasnost

Odkar je pred tremi leti šef francoske radikalne stranke in tedanji ministrski predsednik ter zunanji minister Edouard Herriot spregovoril na velikem javnem političnem shodu v Toulousei vabilne besede na naslov Italije, je pričela francoska zunanja politika opuščati svoja dotedanja brezkompromisna pota ter stopati nova, ki vodijo sem ter tja v negotova iskanja in prečesto v napake in neuspehe. Posebno vidno pa se je pričelo to francosko lovljenje za časa zunanjih ministrov Paul-Boncourja in Daladierja, ki sta med drugim dokončno odbila od Francije Poljsko, katero sta tretirala kot kakšno vazalno tretje ali celo četrte vrste. In če danes zamerimo Poljski, da se je navezala na Nemčijo in stopi lahko tudi še v tesne zveze z italijanskimi načrti, nikakor ne smemo pozabiti, da to ni le njena krivda, marveč v enaki ali celo še veliko večji meri tudi francoska! Položaj Poljske je tak, da mora voditi jasno zunanjo politiko: ali brezpogojno s Francijo proti Nemčiji, ali pa z Nemčijo proti Franciji. Tista, s katero se zveže, pa mora to zvezo tudi upoštevati in nuditi vse za vsak primer potrebne garancije. Francija pa jih Poljski ni nudila!

Pred vsem pa sta Paul-Boncour in Daladier zagrešila poleg odbitja Poljske tudi ponujanje Italiji, ki se tudi po njenem odhodu, žal, ni nehala in se nasprotno nadaljuje, dasi v nekoliko manjši in dostojnejši meri, pod Barthoujem. Da bi Francija pridobila Italijo za zvezo proti Nemčiji, ji pušča popolnoma proste roke v Podonavju, posebno pa v Avstriji, dasi je kakor na dlanj jasno, da je edini cilj fašističnega Rima v tem delu Evrope, oslabil in če mogoče sploh zbrisati s sveta malo antanto, edino najtrdnjejšo in najzvestejšo zaveznico Francije. Ne vem, kaj so ministri male antante ukrenili v zadnjih dneh, na vsak način bi pa bilo potrebno povedati Parizu jasno in nedvoumno, da je puščanje prostih rok Italiji v Avstriji za nas nesprejemljivo in je napočil že skrajni čas, da Pariz stori svojo dolžnost, t. j. zahteva, da se Italija iz Avstrije umakne in se ta večno izigravana država postavi pod varstvo Društva narodov, ali pa vsaj vseh velesil in mejašinj enako. Izjave, da je Avstrija danes vez, ki družji Francijo in Italijo, nas bje naravnost v obraz in nam je ni mogoče mirno vtakniti v žep. Če je že Francija svoj čas zamudila pravi trenutek, ko bi bila lahko rešila Albanijo pred Italijo, nikakor ne bi smela sedaj zamuditi še trenutka, ko bi lahko rešila Avstrijo. Toda vprašanje je, če ga že ni zamudila? **Bojimo se, da ga je!**

Uradni Pariz molči že dolgo. Molči kljub vsemu, kar se dogaja v srednji Evropi, ki je postala divje lovišče italijanskega fašizma. Molči k temu, da dela Mussolini s Schuschniggom pogodbo, po kateri italijanska vojska lahko vsak trenutek vkoraka v Avstrijo in od tam na Madžarsko ter se takó pojavi ne le na severnih mejah Jugoslavije od Jesenic do Subotice, ampak tudi na mejah Romunije in Češkoslovaške! Molči samo zaradi tega, ker upa, da bo nekoč Mussolini storil to, kar je hotel Mandžurijci, t. j. da

meji napram Nemčiji. In če je ne bo dal? Če bo samo kruto izkoristil in zlorabil francosko upanje? Kaj potem? In nam se vsak dan bolj zdi, da Mussolini prav nič resno ne misli na zvezo s Francijo, ampak išče v tem »sporazumevanju« le svoje koristi, in jih tudi najde. Med tem se pa vedno znova pojavljajo vesti, da bo francoski zunanji minister Barthou naposled le šel v Rim k Mussoliniju, zunanji minister tiste Francije, ki je doslej imela navado biti obiskovana, ne sama obiskovati. Sila Italije je daleč za silo Francije, zato bi bilo pač naravno le to, da bi najprej Mussolini prišel v Pariz. To romanje državnikov velesil k Mussoliniju v Rim, kakor kaplanov k »ujetemu« rimskemu papežu, postaja že več ko smešno in se samo čudimo, da ti državnik ne čutijo svojega poniževanja in ciničnega smehljaja Italije.

Toda te igre bo moralo biti nekoč konec. Treba bo povedati jasno in nedvoumno, kdo hoče s kom in kako. Ali naj Italija krene na pot Francije in neha rovariti v Podonavju, ali pa naj stopi Francija na pot Italije in bodo njeni srednjeevropski zavezniki potem lahko sklepali, kakor je sklepala in sklenila Poljska. Po treh letih lovljenja brez jasnih poti in ciljev smo se naveličali te igre in bi že enkrat spet radi vedeli, ali smo ptiči ali miši? Vsako zavlačevanje tega stanja pomeni lahko nepopravljivo škodo, škodo, ki bi utegnila nekega dne voditi naravnost v pogubo. Danes žal vidimo, da ve določno samo fašistična Italija, kaj hoče in realizira z neizprosno logiko svoje peklenske načrte. Ti načrti so pa vsi — naperjeni proti nam! —r.

PARIZ, 24. avgusta. Avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg, ki se mučji v Niči, je sprejel včeraj več francoskih in drugih novinarjev, katerim je dal pojasnila o svojem sestanku z Mussolinijem in o položaju v Avstriji. Izjavil je, da v Francijo ni prišel s političnimi nameni, ampak izključno le na odmor. V ostalem pa je dejal, da je njegova politika le nadaljevanje Dollfusove. Z Mussolinijem se je razgovarjal predvsem o okrepljeni gospodarskih vezi med Italijo in Avstrijo. Svoj politični program je izrazil v dveh besedah: »Mir in neodvisnost!« O Habsburžanih je dejal samo to, da jim bo njegova vlada v kratkem vrnila zaplenjeno premoženje. Na vprašanje, kako sodi o položaju v Nemčiji, je pa odgovoril, da se v nemške razmere ne more in noče vtikati, kakor tudi ne dovoli, da bi se Nemčija vtikala v avstrijske.

PARIZ, 24. avgusta. V pariškem tisku, kakor tudi deloma v angleškem, se opaža poudarjanje potrebe, da se politika napram Avstriji spravi v sklad z interesi male antante. Nekateri listi govore odkrito, da bi bila dolžnost Francije preprečiti, da bi Italija sama skrbela za samostojnost in neodvisnost Avstrije, ker bi mogla to svojo misijo izrabiti v škodo drugih. Na drugi strani pa bi to lahko odbilo od Francije malo antanto, zlasti pa Jugoslavijo, ki je na položaju Avstrije najbolj zainteresirana.

MOSKVA, 24. avgusta. Ruski tisk obširno komentira sestanek v Florenci in napovedi, da Avstrijo napadajo

visnosti. Mimo tega je pa ogrožena tudi njena gospodarska eksistenca. Vrivanje Italije v Avstrijo ni nič boljše kakor bi bil »Anschluss«. Mussolini je nasprotnik »Anschlusa«, a ne iz idealnih, ampak iz egoističnih vzrokov, ker hoče napraviti iz Avstrije italijansko kolonijo. Lahko trdimo, pravi »Pravda«, da je avstrijska neodvisnost že splavala po vodi. Na zemljevidu lahko še nekaj časa obstoja, v resnici pa je le ena izmed provinc severne Italije. Upajmo vsaj, da bo Schuschnigg v zadnjem trenutku že uvidel, kako klavrnovo vlogo igra država, ki jo vodi in da bi bilo za njeno samostojnost bolje, nasloniti se enako na vse sosede.

DUNAJ, 24. avgusta. »Reichspost« piše, da se Italija zato zavzema za Avstrijo, ker veruje, da bo to ustvarilo podlago za ožje mednarodno sodelovanje. Pri tem upa Italija na podporo Francije in Anglije, zlasti Francije, katere zunanji minister Barthou bo prišel v Rim zaradi pogovora o reorganizaciji Podonavja. Avstrijsko vprašanje je ustvarjeno, da tvori most med Francijo in Italijo. Italija na bo normalizirala tudi svoje razmerje do Nemčije, čim bo avstrijska samostojnost in neodvisnost dovelj zavarovana.

Ostra ruska nota v Tokiu

GIBANJE MANDŽURSKIH UPORNIKOV. — NOVE ARETACIJE. — ZDRUŽENE DRŽAVE PROTI JAPONCEM.

TOKIO, 24. avgusta. Tukajšnji poslanik sovjetske Rusije je izročil japonskemu zunanjemu ministru izredno ostro noto, v kateri protestira njegova vlada proti številnim aretacijam na vzhodno-kitajski železnici. V noti vali Moskva vso krivdo za številne incidente na ramena Mandžurije in Japonske.

SANGHAI, 24. avgusta. Mandžurski domačini, ki jih japonska poročila imenujejo razbojnik, napadajo dalje vlake vzhodne kitajske železnice, kakor tudi naselbine Korejcev in Japoncev, ki so bile ustanovljene po ustanovitvi Mandžurije. Mandžurska vlada in Japonci spravljajo vse to v zvezo z Rusi, dasi je očito, da je mandžursko gibanje docela samostojno in je nastalo kot odpor proti gospodstvu Japoncev. Kljub temu so zopet aretirali nove funkcionarje vzhodne kitajske železnice, tako, da je sedaj v zaporih preko 80 ruskih višjih in nižjih uradnikov. Položaj postaja tak, da so

PRAGA, 24. avgusta. Doznava se, da je Češkoslovaška odgodila splošno revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo do jeseni, in sicer zaradi sestanka Mussolinija in Schuschnigga, ker hoče počakati na nadaljnji razvoj rimskega pakta. — Češkoslovaška ni nikdar zankala možnosti sodelovanja v tej smeri, sedaj pa postaja ta kombinacija celo zelo aktualna. Skoraj gotovo je, da se bodo v kratkem pričela direktna pogajanja med Češkoslovaško, Avstrijo in Italijo. Zanimivo je tudi pisanje nekaterih listov. Tako pravijo »Lidove Noviny« v Brnu, da stoji Češkoslovaška sicer na stališču, da se mora Podonavje prepustiti izključno podonavskim narodom, si pa vendar želi zblizanja z Italijo. Vendar ostane za Češkoslovaško tudi v bodočnosti merodajno sodelovanje s francosko politiko, od katere se ne more oddeljiti. Ako se doseže zblizanje med Italijo in Francijo, bo Češkoslovaška to pozdravila, ker bo potem sodelovanje v Podonavju mnogo lažje.

ŽENEVA, 24. avgusta. V krogih Društva narodov se obširno komentirajo rezultati sestanka v Florenci. Dasi niso točno znani, vendar upajo, da je bila na tem sestanku znova zagotovljena neodvisnost Avstrije in je tako Društvu narodov vzeto z ramen veliko breme. Nobenega dvoma ni, da bi bilo Društvo narodov moralo intervenirati zaradi Avstrije pred Italijo, toda dogodki so se razvijali tako naglo, da v Ženevi niso vedeli, kaj naj store. Po intervenciji Italije je bila odvzeta Društvu narodov velika skrb in nevarnost, v katero bi ga bilo lahko spravilo interveniranje. (Žalostno spričevalo za Društvo narodov! Op. ur.)

Vilna kamen spodtike

VARŠAVA, 24. avgusta. Francoski poslanik je interveniral znova v smislu zblizanja med Poljsko in Rusijo. Kakor se doznava, zahteva Poljska popolno vojaško neodvisnost in prejš, preden bi se lotila večjih kombinacij, zlasti pa odločevanja o sodelovanju pri vzhodnem paktu, hoče rešiti tudi vprašanje Vilne. Poljska nikakor no-

pričeli tudi optimisti verovati v skoraj nelozogibnost spopada med Rusijo in Japonsko.

WASHINGTON, 24. avgusta. Vsi znaki kažejo, da se postavljajo Združene države vedno bolj na stran Rusije in da prevladuje v tukajšnjih merodajnih krogih tudi prepričanje, da je položaj na Daljnem vzhodu zares kritičen. Nerazpoloženje med Američani in Japonci se kaže na vseh koncih in krajih. Na Azorih, kjer je tudi veliko japonskih delavcev, je napetost med belimi in njimi zelo velika. Guverner se bolj pogroma in je predlagal osrednji vladi izgon vseh Japoncev. Pojavljajo pa se tudi glasovi, naj bi se izgnali sploh vsi Japonci iz vseh delov Združenih držav in njihovih kolonij. Kako resno presoajo v Združenih državah položaj v Aziji, dokazuje tudi dejstvo, da je mornariško ministrstvo naročilo atlantskemu vojnemu brodogradu, naj nemudoma odpre in v Tihem ocean.

paktu lahko Litva obračala na vse v paktu včlanjene države, kar bi spravljalo Poljsko v tem vprašanju pred širši forum. Kakor se poroča iz Kav-nasa se tam trdovratno vzdržujejo vesti, da se bo poljski zunanji minister Beck v kratkem sestel z litvanskim zunanjim ministrom Lozaritisom. Na tem sestanku se bodo skušala rešiti vsa sporna vprašanja med

Dnevne vesti

Banovinska konferenca JNS v Celju

Važna razprava o vseh aktualnih vprašanjih

V nizu sestankov Jugoslovanske nacionalne stranke se je včeraj v Celju nadaljevala v Ljubljani pred tremi meseci začeta banovinska konferenca, ki je trajala od 10. ure dopoldne do 6. ure zvečer. Konference se je udeležilo 452 stranih funkcionarjev in so bili navzoči tudi generalni tajnik stranke minister n. r. Albert Kramer, podpredsednik stranke minister n. r. Ivan Pucelj, minister za socialno politiko dr. Fran Novak, senator dr. Ploj, številni narodni poslanci in drugi. Predsedovali so senator dr. Vladimir Ravnihar, dr. Ernest Kalan in Ivan Pipan, ki so tvorili predsedstvo junijske ljubljanske konference, na kateri je bilo obsojeno razdiralno delo bojevnictva in

drugih pokretov. Po otvoritvenem govoru sta podala krajsi politični poročili ministra dr. Kramer in Pucelj, minister za socialno politiko dr. Novak pa je orisal delo vlade zlasti na gospodarskem področju. Splošno sliko gospodarske krize je predložil navzočim bivši minister Ivan Mohorič, o finančni in kreditni krizi je poročal senator dr. Ploj, o kmetiistvu narodni poslanec Lovro Pečkar, o nujnih socialnih zadevah pa narodni poslanec Ivan Prekoršek. Poročilo o združništvu je podal Ivan Pipan. Obširne razprave so se udeležili delegati iz vseh okrajev in je bila na koncu sprejeta resolucija, ki vsebuje konkretne zahteve za oblažjenje gospodarske in socialne krize.

Jubilej pevovodje Jožeta Laha

Prihodno nedeljo bo obhajal splošno priljubljeno in široko mariborske okolice ter v mestu samem dobro znani pevovodja mariborskega »Jadrana« g. Jože Lah svoj 65-rojstni dan. Vsi, ki ga poznamo, ne moremo skoro verjeti, da ima mož na plečih že 6 in pol križev, saj je vedno mladeniško čil in svež. Pred 65. leti so mu rojenice v Dutovljah na Krasu skovale usodo in mu dale v roko liro, na katero bo brenkal, kakor vse kaže dokler ne zatise svojih oči.

Naš jubilar se je učil glasbe in petja pri pokojnem Antonu Kosovelu. Samo to in nič drugega ni hotel povedati našemu poročevalcu, ko sta se srečala in ko ga je zaprosil za nekaj podatkov iz njegovega življenja. Jubilar je zelo skromen; in ne mara ne časti in ne slave. Vendar pa je naš poročevalec dobil nekaj podatkov drugod, ki naj bodo malo posvetilo jubilarju za njegov 65. rojstni dan. Po odslužitvi 4-letne vojaške službe pri mornariški godbi je g. Jože Lah l. 1892. prevzel cerkveno organelo, pouk v petju in instrumentalni glasbi v Dutovljah. Sedem let pozneje je bil sprejet v službo pri okrajnem glavarstvu v Sežani, kjer je ustanovil pevsko društvo »Zorislava«, ki je pod njegovim vodstvom najlepše procvitalo in si spletlo marsikatero lavoriko. Poučeval je petje tudi iz Sežane, in sicer več let v Trebčah in v Velikem Rempnu.

Leta 1906. je bil premeščen v Trst in je tam poučeval petje pri Ciril-Methodovi družbi pri Sv. Jakobu. Tu je ustanovil »Ilirijo«, ki je postala najpopularnejše nacionalno društvo in je vršila veliko kulturno delo ter širila in povzdigovala lepo narodno pesem po Trstu in vsej okolici. To društvo je g. Lah vodil vse do leta 1919., ko so ga pričeli Italijani preganjati in se je moral preseliti v Maribor. Kmalu pa se je udomačil tudi tu in mu je postalo naše mesto nova domovina. Žilica mu ni dala miru, za njim so prihajali njegovi pevci in kmalu je imel okrog sebe majhen pevski zbor, iz katerega se je tekoma leta razvil mogočen pevski zbor, brez katerega bi si težko predstavljali kulturno življenje Maribora.

Odveč bi bilo naglašati agilnost in požrtvovalnost jubilarjevih pevcev, brez katerih ne mine skoro nobena nacionalna prireditelj in ki so že nešteto krat pohiteli na našo severno mejo in tam utrjevali naše mejnike. Vse to je jubilarjeva velika zasluga. Maribor pa bo imel najlepšo priliko oddolžiti se jubilarju in njegovemu zboru na svečani proslavi 15.-letnice, ki jo bo slavil v kratkem. Številnim čestitkam se pridružujemo tudi mi in kličemo jubilarju: še na mnoga leta!

Opozorilo staršem srednješolskih otrok. Po objasnili, ki ga je dalo ministrstvo prosvete, morajo vsi učenci pri vpisu v srednje šole predložiti potrdilo, vpisu v srednje šole predložiti potrdilo koliko davka plačajo njihovi roditelji. Če predložiti potrdilo o plačanju davka obeh, vsakega posamezno ali skupno.

Sportniki se opozarjajo na posebne avtomobilne vožnje »Putnika« na Balkanske igre v Zagrebu, dne 26. t. m. in 1. in 2. septembra. Prijave je čimprej nasloviti na »Putnika«.

Komemoracija za generalom Maistrom pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

V nedeljo 26. t. m. bodo priredili Šmarječani po rani maši ob 7.30 komemoracijo za pokojnim generalom Rudolfom Maistrom. Pred šolo bo petje žalostink, razne deklaracije in spominski nagovori. Sodelovala bodo vsa domača društva. Vabljeni so vsi, da se na ta način oddolže spominu osvoboditelja našega zelenega Podravja.

Smrtna kosa. Pretekli teden so v Mariboru umrli: posestnica Elizabeta Šutjeva, strežnica Frančiška Kranjčeva, upokojeni strojevodja Ivan Kronawetter, delavka Marija Slatinškova, prof. dr. Aleksander Kolentz in posestnica Uršula Tramškova.

Poroke. Te dni so se v Mariboru poročili: železničar Vitomir Cilenšek in Anica Homerjeva; šolski upravitelj Avgust Zidar iz Razborja in Ljudmila Kirbiševa; ključavničar Karl Reberšek in Pavla Zupančičeva; trgovec Alojzij Klanjšek in Leopoldina Koroščeva; tkalec Martin Zorko in Jožica Doklova; livar Valentin Mikolič in Marija Doklova; pilot Peter Bedalov in Matilda Goltesova; zdravnik dr. Milan Čeh in učiteljica Tilčka Gorupova; tkalski pomočnik Karl Harrich in Lojzka Celofigova; železničar Roman Muster in Marija Stromayerjeva; strugar Jožef Fajš in Katarina Tobiasova; brivski pomočnik Anton Veseljko in Judita Čehova; Ivan Uhl in Ljudmila Friedauova. Bilo srečno!

Zdravnikom ni treba taksirati računov. Zdravniška zbornica za dravsko banovino obvešča svoje člane, da je ministrstvo v zadevi taksiranja zdravniških računov izdalo odlok, po katerem so vsi svobodni poklici oproščeni taksiranja računov. Po predpisih morajo kolkovati samo račune za zdravila iz priročnih lekarn.

Stranke, ki so izročile davčni upravi za mesto Maribor stare obveznice 2½% držav. loter. rente za vojno škodo v zamenjavo v času do 11. avgusta 1934. se vabijo, da takoj dvignejo pri tej upravi nove obveznice osebno proti priznanici in oddaji ustreznih izvornih reverzov in sicer v času od 8.—12. ure.

Mariborskemu trgovstvu. V nedeljo 26. t. m. bo ob 9. uri v Konjicah skupščina Zveze trgovskih združenj, ki mora postati velika manifestacija trgovstva naše banovine za naše pravice. Zato vabi združenje trgovcev mariborsko trgovstvo, da napravi po možnosti ta dan v Konjice izlet in se udeleži skupščine.

III. Mariborski teden. V soboto, dne 25. tm. likvidira pisarna Mariborskega tedna na razstavišču v Razlagovi ulici. Od ponedeljka, dne 27. t. m. se dobe vse informacije pri »Putniku«, Aleksandrova c. 35, telefon 21-22.

Današnji trg za ribe. Na današnjem trgu za ribe je bilo okrog 100 kg morskih rib. Prodajali so velike sardele po 14 Din, skombrje pa po 18 Din kg.

Prepovedan uvoz naših rib v Italijo. Italijanska oblastva so prepovedala uvoz jugoslovanskih rib. Je to hud udarec za naše ribiče, ki si bodo morali poiskati in ustvariti domača tržišča. Posledica te prepovedi se je poznala že na ljubljanskem trgu, kamor so te dni pripeljali nad 1000 kg tunjev, ki so jih prodajali po 12 do 16 Din kg. Verjetno je, da se bodo tunji pojavili tudi na mariborskem trgu, saj so dosednji trgi za ribe najboljši dokaz, da tudi Mariborčani radi jedo ribe.

Zdravniški kongres v Meranu. Opozorjamo vse interesente na zdravniški kongres v Meranu od 9. do 22. septembra, da se prijavijo pri »Putniku«, ker jim bo le tako mogoče, okoristiti se s 70% popustom na italijanskih železnicah. Pri »Putniku« je tudi na razpolago točen spored prireditev, predavani, izletov v okolico Merana itd., nadalje vse informacije glede potovanja, vozovnice, valute po najugodnejših dnevnikih tečajih. Istotako oskrbi »Putnik« nabavo potrebnih italijanskih vizumov.

Nova šolska knjiga. Ministrstvo prosvete je odobrilo tretjo izdajo knjige »Liturgika za srednje šole«. Knjiga je opremljena s 40 slikami in bo služila učencem pri učenju verouka.

Vozne olajšave. Zagreb, 26. avgusta do 2. septembra, balkanske igre, polovična vožnja v času od 23. VIII. do 5. IX. na podlagi železniške legitimacije a Din 5. Beograd, 26. avgusta do 31. avgusta, čebelarska razstava, polovična vožnja v času od 24. do 2. septembra na podlagi žel. leg. Ljubljana, 1. do 10. septembra, sejem, razstave, jugoslovanski plesi, polovična vožnja od 1. do 10. septembra na podlagi žel. leg. a Din 5 in sejemске izkaznice a Din 20. Zagreb, 1. do 10. sept., polovična vožnja v času od 31. avgusta do 10. septembra na podlagi žel. leg. a Din 5 in sejemске izkaznice do 80 Din. Vozne cene Din 15 in preko 80 Din vozne cene Din 25. Bratislava, 26. avgusta do 2. septembra, sejem, 33¼% znižana vožnja v času od 22. VIII. do 6. IX. Legitimacija Din 30. Leipzig, 26. avgusta do 30. avgusta, sejem, 60% znižana vožnja v Nemčiji, 25% v Avstriji, Češki in pri nas v času od 20. avgusta do 14. sept. Legitimacija Din 100. Praha, 2. do 9. sept. sejem, 50% znižana vožnja na čeških železnicah, 25% na avstrijskih in naših v času od 23. avgusta do 19. septembra. Legitimacija Din 35. Dunaj, 2. do 9. sept., sejem, 33¼% znižana vožnja, vizuma prost vstop v Avstrijo v času od 27. avg. do 20. septembra. Legitimacija Din 50. Vse nadaljne informacije, nabava vozovnic, legitimacij, vseh valut po najugodnejših dnevnikih tečajih pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

»Putnikov« avtobusni izlet v Logarsko dolino. »Putnik« priredi v nedeljo, 26. tm. avtobusni izlet v najlepši del slovenskih alp, v Logarsko dolino. Odhod bo ob 5. uri zjutraj izpred hotela »Orel«, povratek približno ob 24. uri. Vozna cena znaša 110 Din za osebo. Zaradi velikega zanimanja opozarjamo interesente, da si pravočasno rezervirajo sedeže, katerih je še nekaj na razpolago.

Zagreb nas vabi! Da ugodni številnim prošnjam mariborskih sportnikov, priredi »Putnik« v nedeljo, 26. tm., in v soboto in nedeljo 1. in 2. septembra (dvo-dnevno) izlet v Zagreb k Balkanskim igram, ki se letos prvič vršijo v naši državi. Še nobena sportna prireditelj — razen morda velikih mednarodnih skakalnih tekem v Planici — ni bila deležna takega zanimanja, kot so letos Balkanske igre. Povod temu je sijajna kondicija jugoslovanskih atletov, ki imajo prav letos ugodno priliko, slaviti zmago nad balkanskimi rekorderji Grki. Na razpolago je samo še nekaj sedežev v avtokaru mestne občine »Rdeči Francelj«. Hitite s prijavi, da ne ostanete doma! Nadaljne informacije, prijave itd. pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. int. 21-22.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 25. t. m.: ob 12.15: reproduc. koncert citer in mandolin; 12.45: poročila; 13.00: čas, »Nekaj za me, nekaj za te, nekaj za nje«, (pestra revija gramof. plošč); 19.00: korška ura; 19.30: zunanji politični pregled (dr. Jug); 20.00: operne arije, poje Tone Petrovič; vmes poje mladinske pesmi Nuša Kristanova; 21.00: radio orkester; 22.00: čas, poročila, harmonike v reproducirani glasbi.

Grajski kino. Od danes petka dalje najlepša in tudi najuspešnejša opera »Zemlja smehljaja« po znamenitem istoimenskem gledališkem delu z Rihardom Tauberjem v glavni vlogi.

Kino Union. Od danes petka dalje grandiozno filmsko delo iz ruskega življenja »Volga, Volga« kot zvočni film. Izborna režija, ruska glasba in krasno petje ruskih zborov.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice.

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migrena, otožnost, nespanje odpravimo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. — Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefova« voda pri zagaenju vseh vrst z najboljšim uspehom. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spicerijskih trgovinah.

Javna kuhinja na Slomškovem trgu 6 se vsem toplo priporoča. Hrano dostavlja v vseh 3 razredih na dom.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru opozarja vse člane, da bo v nedeljo 26. t. m. ob 9. uri dopoldne v kinodvorani v Konjicah občini zbor Zveze trgovskih združenj v Ljubljani. Z ozirom na važnost občnega zbora zveze v današnjem težkem gospodarskem položaju, vlijudno poziva članstvo, da se tega občnega zbora po mogočnosti udeleži v čim večjem številu. Pri zadostnem številu prijaviteljev bo društvo priskrbelo skupen avtobus in prosimo za zadevne prijave v društveni pisarni, pa tudi telefonično na št. 28-48, najkasneje do jutri opoldne.

Ponovitev »Desetega brata« v Rušah. Vsem tistim, ki niso mogli pretekle nedelje prisostvovati premieri sporočamo, da se bo igra ponovila v nedeljo 26. avg. ob 16. uri. Igra se na letnem gledališču Sokola Ruše, ter so vsi sedeži in stojišča v prijetni senci smrekovega gozda. Iz Maribora je najbolj prikladna zveza z izletniškim vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 14.40 in za katerega je dovoljena polovična vožnja. Sijajen uspeh premiere jamči, da ne bo nihče razočaran!

Tragična smrt otroka. Deroča Meža je pri Dobji vasi zahtevala pred dnevi mladotrtitev. Služkinja posestnika Jeramlja je na plitvem mestu prekoračila s tremi otroki Mežo. Najmlajšega je vzela na roke in ga nesla čez vodo, 4letni Adolf in dve leti starejši bratec Miloš pa sta bredla vodo, ki jima je segala do kolen, čisto sama. Ko je služkinja bila že na drugem bregu, je pa opazila, da je 4letnega Adolfa odnesla voda. Takoj je planila za potapljačim se otrokom, vendar je bil ves njen trud brezuspešen. Nesrečni deček, se je utopil in so mrtvega potegnili iz Meže.

Pogrešan potnik. Mariborski zastopnik Maggyjevih izdelkov g. France Lešnik je prijavil policiji, da pogreša že delj časa aranžerja in potnika Marka Potočnika, ki je 14. tm. neznan kam izginil. Potočnik je star 30 let, srednje velike, šibke postave in čedno oblečen. Kdor bi o njem kaj vedel, naj sporoči predstojništvu mestne policije v Mariboru.

Ogenj pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Včeraj dopoldne je izbruhnil ogenj v Rupercali v cerkveni viničariji in jo vpepelil do tal. Na kraj požara je takoj prihitela šmarješka gasilna četa in preprečila večjo nevarnost. Na srečo pa je pihal tudi veter iz nasprotni smeri, sicer bi bile žrtev ognja postale lesene hiše in stavbe, ki stoje v bližini. Viničarijo je zažgal neki domačin iz maščevanja do svoje sosedje v upanju, da bo ogenj uničil tudi njeno hišo, ki stoji blizu viničarije. Požigalca so orožniki aretirali.

Griža. Na Dravskem polju, zlasti pa v ptujski okolici, se je pojavila griža. Doselej je obolelo za grižo več oseb, ki so morale poiskati pomoči v bolnišnici.

Policijske vesti. Včeraj in preteklo noč nobene aretacije. Zabeleženih pa imajo več prijav, med njimi neko Marijo Z., ki je ukradla zlato ovratno verižico, Maksa K., Jerneja K., Franca P. in Leona D. zaradi grdega obnašanja in razgovarjanja, nadalje nekega Ludvika J. zaradi lahke telesne poškodbe, Franca W. zaradi kršitve cestno policijskega reda, nekega Marjana K. pa, ker se je vozil na kolesu sumljivega izvora. Zabeleženo imajo tudi eno rezgodo. Tekstilna delavka Pavla Krezova, stannjoča na Kralja Petra trgu, se je pri delu zaradi slabosti zgrudila na tla in omedlela. Nezavestno so jo mariborski reševalci spravili v bolnišnico.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 20 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 16 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 20 stopinjah 738, reduciran na ničlo pa 736; relativna vlaga 74; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo v najkrajšem času deževalo.

Velika kmetijska prireditve v Pavlovcih pri Ormožu

Neuspeli poizkusi nasprotnikov napredne misli — Obisk bana — Tekma koscev in kolesarjev — Ljudska zabava

V nedeljo 19. avgusta t. l. je priredil pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet v Pavlovcih pri Ormožu tekmo koscev, spojeno s kolesarsko dirko in ljudsko veselico. To svojo prireditve je objavil zličnimi plakati v soboto 11. avgusta, toda znani ljudje, ki žanjejo lahko le, če ljudstvo ostane v temi in nevednosti, so skušali to prireditve v kali preprečiti ter so že 12. avgusta proglasili v farni cerkvi vsako delo, pa najsi izvira s sportnih ali drugih nagibov, ob nedeljah za strašni smrtni greh.

Na večer pred prireditvijo samo so se pa iz istih virov na vseh vidnih krajih na bili pod roko natisnjeni pozivi fantom in dekletom, ki na eni strani odvajajo mladino od vstopa v to mladinsko zvezo, na drugi strani pa napadajo bana g. dr. Marušiča ter ga dolžijo, da je razpustil njihove prosvetne organizacije samo zaradi tega, da je lahko odprl na široko vrata za vstop v te mladinske organizacije. Ta večer so tudi — ali po naročilu ali brez njega — zasadili na travniku, kjer bi se naj vršila prihodnji dan tekma koscev, železne kline ter železo starih dežnikov, da bi tekmo onemogočili. Na dan prireditve pa je s priznične zopet pelo strašilo o smrtnem grehu.

Vse to vendar ni motilo probujajoče se naše mladine, temveč je le še poživelo njeno razboritost. Prireditve je uspešna nad vse pričakovanje. Po sprejemu bana g. dr. Marušiča na glavnem trgu v Ormožu, se je pomikal krasen, pester spreved koscev, ženjc, grabljic, kolesarjev in okrašenih vozov z mlatiči, predicami, klepači in brači z banom, sreskim načelnikom, podžupanom Kuharičem in domačim narodnim poslancem g. L. Petovarjem v sredini proti veseličenemu prostoru v 2 km oddaljene Pavlovce, kjer se je prireditve spremenila v ogorčen protest proti inkvizicijskemu načinu preprečevanja tega mladinskega slavlja kmetijskega dela. Vzorno je vodil vse prireditve sin župana Tomažiča iz Vitana. Poleg bana g. dr. Marušiča, ki je živo orisal kmetijsko delo in njega tople in vesele strani, so govorili še predsednik zveze g. Kronovšek in poslanec Mrovlj.

Domači narodni poslanec g. Lovro Petovar je v dolgem in vznepenem govoru poudarjal važnost kmetijskega stanu, ki tvori temelj naši državi, posebno pa je

naglašal potrebo po tesnejši združitvi tako v gospodarskem kakor v političnem oziru, da bo lažje odolel težki gospodarski krizi. Opiraje se na nabite plakate, je pozval večitisočglavo množico, naj se ne da zavajati od ljudi, ki begajo in razdvajajo narode že od inkvizicije do danes ter pozval na vsestransko disciplino. Vsi govorniki so bili deležni prav živih in prisrčnih ovacij, po govorih se je pa vršilo tekmovalje koscev na travniku g. Kralja, ki je kljub pritisku ostal zvest pristaš mladinskega gibanja.

Po končanem programu se je na travniku v družbi dragih gostov razvila prav živahna ljudska veselica, ki bo prav zaradi inkvizicijskega načina preprečevanja ostala vsem udeležencem v najboljšem spominu.

Ormož

Tobak na grajskem vrtu. Pri prehodu čez dravski most je ustavila te dni orožniška straža kmetico, ki je imela nekaj zavitega okrog roke ter našla, da je noga je malo prej nekje izruvala. Priznala je, da je to storila na grajsčinskem vrtu. Ker pa orožnik sam ni mogel zapustiti službenega mesta ter je tudi drugače ni mogel le po ovinkih poslati poročilo, finančna kontrola, ki je na večer šla iskat tobak, ni prav ničesar več našla. Drugo jutro je pa vzel orožnik kmetico, šel ž njo v grad ter zahteval, da mu pokaže, kje je vzela tobak. Bil je v grajsčinskih toplih gredah. Toda orožnik ni bil finančar. Pustil je takoj kopati na sumljivem mestu in izkopal so 131 že precej visokih sadik najfinjšega cigaretnega tobaka. Čudno pri vsem je samo to, da izjavlja grofica, da ni prav ničesar vedela, da ima nasajen v toplih gredah tobak vse dotlej, dokler ga niso izpulili in skrili.

Izginotje angleških raziskovalcev.

Večja angleška znanstvena ekspedicija je raziskovala v Afriki Rudolfovo jezero i njegovo okolico. Nekateri člani ekspedicije so se podali že pred 4 tedni s čolni na otok sredi jezera, na katerega doslej še ni stopila noga belca. Ker se člani niso vrnil, je vodstvo ekspedicije prepričano, da so jih črnici, ki prebivajo tam, takoj pobili in požrli. Poslali so nad otok tudi letalo, vendar se je pilot vrnil brez vsakega poročila.

»nepristano le ljubček moj sem, druga moja tja, da se človeku kar priskuti. Včeraj sem ju srečala na klancu: šla sta roko v roki in nič čudnega bi se mi ne zdelo, če bi se bila za plotom objela. Po teh ne vsakdanjih znakih bi se moglo sklepati, da nista poročena; najbrž se imata kar tako...«

Čednostne tetke so si zakrile lica.

»Kar tako? Za Boga, je-li kaj takega mogoče.

Ficatovka je bila, ki je izgovorila te besede, ona Ficatovka, ki je bila prizadeta bolj kakor katera druga, kajti njena hiša je bila že štirideset let arena zakonskega boksca. Thalie se ni mogla odločiti, da bi priznala svojo nemoč, in nekega dne je oznanila:

»Nekaj je pri teh dveh ljudeh, nekaj, kar ni naravno. Tolika ljubezen, to je sumljivo. Jaz hočem biti na jasnem. Poznani sredstvo, ki mi je še vedno pomagalo. Boste videli, kmalu bodo vaši dičniki zakonski možje igrali vlogo lovca, da jih bo veselje gledati.«

Ko je nekega dne on odšel sam v sosodnje mesto, mu je nekdo previdno sledil, in kmalu je imel v rokah tajinstveno pisemce. In glej, čudno naključje! V istem času je dobila na las slično pisemce tudi žena v vili. Ko se je zvečer vrnil, je ona takoj opazila njegovo bledico, in nervoznost na njegovem razburjenem obrazu. In mehko mu je dejala:

»Daj, pokaži svoje brezimno pismo!«

Prepaden jo je pogledal in videl, da se pod njenim bodrilnim smehom skriva smrten strah.

»Pismo? Kako pismo?« je hotel utajiti.

Tedaj je ona potegnila svojega iz nedrj:

Sport

Zagreb kliče na V. balkanska igre
Oklic vsemu sportnemu prebivalstvu Jugoslavije — Naj se čuje Vaš klic na V. balkanskih igrah —

Ponosno navdušenje in vzklikanje 80.000 je hrabilo zmagovalce borcev štiri leta v Atenah. Brezmejno navdušenje je vodilo grško mladino k zmagam in ohranilo samozavest vsakega poedinca v trdih težkih borbah v atenskem stadionu.

Naša odlična borbena mladina stopa ponosno v predstojajočo borbo, zavedajoč se svoje velike naloge. Prepričani smo, da se vsak posamezni jugoslovanski tekmovalc zaveda svoje dolžnosti in verujemo, da bodo izšli iz te velike borbe čisti in jasnega obraza, ko bodo dali vse svoje sposobnosti v dar domovini svoji.

V teh težkih borbah je, dragi obiskovalci, potrebna Vaša pomoč. Vaše navdušenje naj pomaga našim do zmage! Naj Vaše sportno podžiganje in vzklikanje popelje naše izborne borce k zaželenemu cilju: k zmagi nad balkanskimi narodi!

Vaša številna udeležba, Vaše sodelovanje in Vaše neprestano podžiganje bo pomagalo našim vitezom, da bodo vzdignili zmagovalno trobojnico na jamboru slave in ponosa »Balkanskih iger«.

Vaš številni obisk in Vaša pomoč naj sodelujočim narodom dokaže, da je stremjenje našega kulturnega obstanka na sportnem polju resno!

Dobrodošli vsi na Balkanskih igrah. Vaš ponos, Vaše navdušenje in Vaše podžiganje naj pomaga k naši zmagi!

Naj se čuje Vaš skupni klic na V. Balkanskih igrah! **Velko Ugrinić**, predsednik JLAS in član medbalkanskega komiteja.

Okrožni odbor LNP, službeno. V nedeljo 26. t. m. bo na igrišču SK Svobode ob 8.30 prijateljska tekma rezerv SK Svobode in SK Rapida ob 10. pa prijateljska tekma prvih moštvev SK Svobode in SK Rapida. Službujoči odbornik g. Selinšek.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno. Prijateljsko tekmo SK Rapid rez.:SK Svoboda rez. sodi g. Dasko, SK Svoboda I.:SK Rapid I. pa g. Jančič.

SK Železničar povabljen v Gradec. Nogometno moštvo SK Železničarja bo v dneh 8. in 9. septembra gostovalo v Gradcu ter sodelovalo na nogometnem turnirju, ki ga priredi SK Südbahn.

Poverjenišvo JLAS službeno. Za skupen trening kot pripravo za nastop mariborske reprezentance proti reprezentanci Bolgaske odredjam sledeče atlete: od SSK Maratona: Vidic, Kleut, Seidler, Uratnik, Struel, Žerk, Kangler, Kokol, Lašič, Rudl; od ISSK Maribora: Ribarič, od SK Rapida: Mühleisen, Monderer, Musnik, Hoffer, Visnovič, Jeglitsch I. in II., Heller, Verzel; od SK Železničarja: Venuti, Stropnik, Požar, Prusch, Muraus, Žizek, Herič, Govedič, Podpečan, Starman, Perme, Čelhar, Gala II, Eferl, Verzel. Prvi trening bo v soboto, dne 25. t. m. ob 17.30 uri na igrišču SK Železničarja (Tržaška cesta). Treninge vodijo gg. dr. Jettmar, Kramberger, Perin in Staršina. Nadaljna navodila prejmejo atleti na treningu. — E. Bergant, poverjenik.

Kolesarska sekcija »Peruna« na Teznu pri Mariboru, priredi 2. septembra 1934 proslavo 5. letnice svojega obstoja, vezano z jubilejno kolesarsko dirko Maribor — Rače — Hajdina — Maribor (46 km). Za člane »Peruna« in njenih sekcij je udeležba pri zgoraj navedeni proslavi obvezna, vabljeni so pa tudi ostali prijatelji »Peruna« ter prosimo za čim večjo udeležbo. Zbirališče bo na Trgu svobode točno ob 13.45, nakar bo skupni odhod na Tezno.

Jesenske konjske dirke v Ljutomeru

Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru priredi v nedeljo 2. septembra ob 15. uri na dirkališču na Cvenu pri Ljutomeru jesenske konjske dirke. Propozicije za te dirke so naslednje:

I. Dirka Peter Mozart: Enovprezna dirka za triletne konje, vzgojene v Jugoslaviji. Proga 2000 m. Popusti: Konjem kmetijske reje iz sreza Ljutomera 20 m, Maiden 20 m, Doklade: Za vsakih 200 Din 20 m. — Prijavnina 20 Din. — Nagrade 1.500 (700, 350, 200, 150 in 100) Din.

II. Dirka dravske banovine: Handikap. Enovprezna dirka za štiri- do dvanajsetletne konje, vzgojene v Jugoslaviji. Najkrajša proga 2100 m. Temelj 1:55. Distanca v programu. — Prijavnina 15 Din; za start 15 Din. — Nagrade: 1800 (800, 400, 300, 200, 100) Din.

Georges Poucel:

Nenavadni zakonski par

Nihče v vasi ni vedel ničesar o dvojiči, ki se je naselila v vili. Thalie, velika vaška klepetulja, je zaman poizvedovala. Vedelo se je le, da sta prišla iz mesta. Bila sta torej Parizana in polna vseh mestnih muh. Toda kdo sta bila? Skrivajoča se ljubimca, ali pa preoblečena bandita? Mogoče, zelo lahko mogoče. In Thalie je zaključila nekam obupano:

»Čuden par! Niti pretepata se ne!«

Če hočemo dometi kako gorostastna je bila obdolžitev, ki jo je s temi besedami izrekla Thalie, moramo vedeti, da je Prunysur Alzou vas, ki slovi po svojih ženščinah. Ženske uživajo tu povsod prednost, morda v drugih vaseh enako? A da smejo od zore do mraka vpiti, kričati in besedičiti brez prestanka, bodi si na pragu pred hišo, bodi si v hiši. Preganjeni možje morajo pobegniti na polje tli pa se zateči v gostilno. Tako se jih ženske iznebe in potem se zberejo pri ognjišču ali pa ob vodnjaku ter pričnejo pripovedovati druga drugi o nevsječnostih zakonskega življenja: »Vidite, kakšen je moj, ta ničvrednež; in vaš, ljuba gospa, ni nič boljše, kajne?«

Stanovalka vile ni prišla niti k vodnjaku, niti je niso pričakale pri ognjišču. Tako sta nudila tujca vaškim jezikom obilo gradiva za ne posebno ljubeznive opazke.

»Na, niti najmanjšega vpitja, še celo ozlovoljenosti ne,« se je jezila Thalie;

»Tu je moje! Ista roka je napisala obe, isti duh ju je zasnoval in prisegla bi, da sta si do pičice enaki...«

Primerjala sta obe pisni.

»Gospod, vaša žena vas vara v vaši odsotnosti. — Oseba, ki vam je naklonjena...«

»Gospa, vaš mož...«

Ista misel, ista pisava. Zasmejala sta se drug drugemu v obraz, in vsak sum jima je izginil iz src spričo to! nerodno nastavljeni pasti. Ona pa se je vseeno razzalostila:

»Pa si sprva le verjel?«

»Ne, se je branil, »toda že sama misel na izdajstvo, v katero nisem mogel verjeti, mi je trgala dušo...«

Umolknil je za hip, potem pa boječe vprašal:

»In ti?«

»O,« se je skušala nasmešiti, »ne bila bi ženska, še manj ljubimka, če bi se mi dvom, najsij še tako neverjeten, celo blazen, ne bi ukradel v srce...«

Stisnil je pesti in zamrmral med zobmi:

»Podleži! Kaj sva jim vendar storila?«

Njegovo vprašanje je bilo naivno. Saj je vendar moral vedeti, da ljudje ničesar tako ne zamerijo, kakor srečo svojega bližnjega, in razumel je tudi, da je človeška zloba brezmejnna. Povsod, kjer sta hodila, sta vzbujala zgražanje, in razumel je tudi, da je človeška zloba brezmejnna. Povsod, kjer sta hodila, sta vzbujala zgražanje; a nista se zmenila za nikogar in živela sta le drug za drugega, sama zase. Toda svet ima oči in jezike, a njegov zasmeh je vedno nizkoten.

Zazrla sta se z neskončno nežnostjo v oči. Oba sta bila že poročena vdrugeč; prvi zakon jima je bil nesrečen, in zdaj v zreli starosti sta se naslajala ob svoji ljubezni kakor ob prekrasnem jesenskem sadežu.

»Pustiva to,« je spregovorila ona, čeprav niti sama ni verjela svojim besedam, »drugič — bova previdnejša in ne bova nasedla. Vrzi ti krpi na ogenj!«

Vstal je, stopil k ognjišču in zagledal na malem kuhinjskem oknu obraz.

»Glej, glej,« se je začudil. »Vohun? Gotovo je to ona oseba, ki nama je — naklonjena!«

Besno je stisnil pesti.

»Potrpi za hip,« se je obrnil k ženi, »in verjemi mi, da bo oseba, naj bo že moški ali ženska, dobila na svojo zadnjo stran tako brco, da jo bo pomnila do poslednjega trenutka!«

Thalie se je z muko privlekla do ognjišča, kjer so jo vaške klepetulje že pričakovale.

»No, kako je bilo?« so hitele vse vprek.

Nekam prisiljeno je odgovorila:

»Kako? Pravkar se zopet pretepata. Saj sem vam pravila, da nista nič boljše kakor so drugi. Posebno on tolče kot divjl. To vam je divjačina. In jaz sem ga imela za tako blagega. Po mojem mnenju bi bilo najbolje, da ju pustimo v miru. Saj ste morale čuti vpitje, ne?«

»Seveda smo čule, samo zdelo se nam je, da je bil tvoj glas vmes?«

Thalie se je prijela za boleči del svojega telesa in priznala:

»Res je, tudi jaz sem kričala. Ko sem videla, kako ta divjak udarja, nisem več mogla prenesti. Bilo je celo meni prehud.«

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Ki si moj gospod in gospod vseh gošpodov, o Râ, ti plačevalec in kaznovalec, o Râ; ki si veselje in vsebina vsega, gibalo in moč življenja in izpolnitev v smrti, o Râ, ti veš, da sem nedolžen in da ni greha ne v duši moji ne v srcu mojem ne v misli moji ne v besedi moji in ne v dejanju mojem; Tebi, o Râ, se izročam, ako je določeno tako in ni več spremembe in ni več rešitve in ni več milosti. In prosim Te, prizanesi z bolečino njej, ki jo ljubim, reši čisto, okrepi dušo njeno in telo njeno, o Râ, veliki, solnčni Râ!«

Potem je dvignil glavo in se ozrl po mogočnem, bajno bogatem svetišču. Okoli žrtvenika iz alabastra, zlata in draguljev so bili razvrščeni duhovni in žreci, spredaj na sredini so stale skoraj čisto nage obredne plesalke, ob straneh so se razvrščali godci z lirami, harfami in drugimi glasbili, na vzvišenem prostoru na desni je pa sedel na mogočnem prestolu v vsem vladarskem blesku faraon faraonov, Semis Ofiris. Poleg njega je bil prazen prestol, nato pa so bili razvrščeni Tutahis, Abusiris, Neferamis, Libis,

Azuris, Estelis, Ibiskis, Sorbalis in vsi drugi dostojanstveniki, dvorjani in njihovi spremljevalci.

Asarhadan jih je spreletel s pogledom brez jeze, samo tedaj, ko so se srečale njegove oči z Abusirisovimi, je vztrepetal od silnega besnega razburjenja. Obšla ga je neodoljiva želja, da bi planil k njemu in ga z enim samim udarcem ubil in nato raztrgal na drobne kosce. A bil je zvezan in se niti geniti ni mogel.

Tedaj mu je Ankamis razrezal vezi, ki so ga priklepale k nosilnici in mu velel, naj vstane. Molče in vdano je izpolnil duhovno ukaz in sledil Amonisu in Akamisu po stopnicah k žrtveniku in od zadaj po v kamen vklesanih stopnicah na ploščad, na kateri je gorel mogočni plamen in krvavo ožarjal vse svetišče. Na vrhu je obstal nepremično in se zazrl v kip svetega bika Apisa, ki se je dvigal poleg njega nad samo ploščad žrtvenika in bulil vanj s svojimi mrtvimi očmi.

Veliki duhoven Amonis je napravil z obredno palico po zraku znamenje zarotitve in spodaj so se hkratu oglasila vsa

godala, pevci so zapeli in tri sto obrednih plesalk se je zavrtelo v divjem plesu, kakor da bi jih bil obsedel zli duh. Asarhadan je strmel docela topo v to divje vrvenje, nato pa ga je prevzela ena sama misel, ki mu je bila tisti trenutek več kakor življenje, misel na Ofirijo...

»Kje je? Je ni tu?« se je vprašal in v enem hipu preletel s pogledom vse ogromno svetišče. In prav tedaj so se na vzvišenem, za faraona faraonov in njegov dvor določenem prostoru odprla mala vratca in v odprtini se je prikazala ona, Ofirija. Dva dvorna častnika sta jo potrinila naprej in jo hotela peljati k praznemu prostoru poleg velikega, toda ona se jima je iztrgala, se ozrla proti žrtveniku, zagledala Asarhadana, dvignila roke in obupno kriknila.

Vse oči so se ozrle vanjo. Semis Ofiris in Abusiris sta potemnela od jeze in častnika sta v grozi zatrepetala, zgrabila dekle in jo s silo posadila na prestol. Ofirija se je sesedla nanj, si z rokama zakrila obraz in krčevito zalhtela.

Asarhadan je prevzela strašna bolečina. Misli je, da mu bosta počila srce in glava, strasel se je in hotel planiti z žrtvenika, a zgrabila sta ga še pravočasno dva orjaška žreca, ki sta stala za njim kot čuvarja.

Hrušč petja, godbe, plesa in molitve

je divje naraščal; besnel je kakor nevihta, kadar se sproste vsi elementi. Vse svetišče se je zlilo v eno samo celoto daritvene ceremonije. Samo veliki duhoven Amonis je molil tilo. Videlo se je le, kako je premikal ustnice. Njegov obraz je bil mrljiško bled in roke so se mu narahlo tresle. Menda se je zavedal, da opravlja daritev, ki ni pravična. Zato se je tudi obotavljal dati znak za dokončanje godbe, petja in plesa ter izvršiti obred samega žrtvovanja. Moral je zbrati vse svoje sile, da je dvignil roke.

Tedaj je nastala v svetišču nenadoma grobna tišina. Napočil je trenutek nepopisne napetosti. Vse oči so bile uprte v Amonisa in Asarhadana. Počasi je veliki duhoven izročil žrecu obredno palico in sprejel iz rok Ankisa zlati nož in posodo za lovljenje krvi. Potem je nerovno strgal Asarhadanu oblačilo s prs in dvignil bodalo.

Asarhadan se je zdrzil, obilil ga je smrtni znoj, in kakor da hoče zbrati njegovo mlado, zdravo in življenja željno telo še zadnjič vse svoje sile, preden jih izgubi, je planil kvišku in zaklical s presunljivim, skoraj že ne več človeškim glasom:

»Ofirija!«

(... nadaljevalo.)

III. Dirka sreskega kmetijskega odbora Ljutomer: Enovprežna dirka za tri- do dvanajstletne konje, vzgojene v Jugoslaviji, ki pa še do sedaj niso pridirkali 4000 Din. Proga 2200 m. Popusti: Konjem kmetijske reje iz sreza Ljutomer 20 m. Triletnim 40 m. Maiden 20 m. Doklade: Do 600 Din za vsakih 300 Din po 20 m, nadalje za vsakih 1000 po 20 m. Zmagovalec štev. 1. in 2. 40 m. — Prijavnina 20 Din. — Nagrade: 1500 (700, 350, 200, 150 in 100) Din.

IV. Galopska dirka: Galopska dirka za ameriške konje, vzgojene v Jugoslaviji. (Se vrši le, ako bo startalo vsaj 6 konjev.) Proga 1600 m. — Nagrade: 800 (350, 200, 150, 100) Din.

V. Spominška dirka Jožka Rajha: Dvovprežna dirka za tri- do dvanajstletne konje, vzgojene v Jugoslaviji. Proga 2800 m. Popusti: Konjem kmetijske reje iz sreza Ljutomer 20 m; triletnim 40 m. Doklade: Za vsakega konja 10 Din in na startu za vsako vprego 20 Din. — Nagrade: 2000 (1000, 500, 300, 200) Din.

Splošne dirke. Dirke se vršijo po določilih kasaških dirkalnih pravil. Vodstvo dirke ima pravico dirko tudi po prijavnem zaključku odpovedati, odnosno prekiniti. Višina dobitkov se nanaša samo na pred začetkom tega mitinga pridirkane zneske. Nagrade in zmage pri enovprežnih dirkah mitinga se ne vpoštevajo pri dvovprežnih dirkah in obratno. Konje je prijaviti najkasneje dne 26. avgusta do 12. ure pri blagajniku g. Žitek Franju iz Ljutomera in plačati prijavnino. Na dan dirke se bo vršil ob 14. uri pregled konj. Vsak vozač, ki se s svojim konjem udeleži dirk, mora imeti vozovnico, izdano od centrale. To izkaznico morajo vozniki še pred začetkom dirke zahtevati pri lokalnem vodstvu. Ob priliki prijave se mora v prijavnicih brezpogojno navesti tudi barvo dresov. Pri dvovprežni dirki se smejo rabiti samo vozovi s štirimi sedeži. Ako se vozi v oddelkih, se razdelijo dobitki po doseženih časih. Za kmeta se smatra oni, ki se bavi z domačim poljedelstvom in je to njegov glavni poklic. Pri vsaki dirki morajo startati najmanj trije vozniki, drugače odpade dirka. Po vožnji mora prvi voznik voziti mimo tribune ter se pustiti fotografirati. — Odbor.

Zlato na dnu morja.

Potapljači so pred kratkim poskušali dvigniti zlate zaklade, ki leže na dnu Tihega oceana, kjer se je potopila znana ladja »Egipt«. Ugotovili so namreč, da so se pri nesreči razbili tresorji in se je zlato raztreslo po ladjah. Potapljači bodo poskušali svojo srečo ponovno in upajo, da bodo dvignili zlate zaklade, ki predstavljajo ogromno premoženje.

Sokolstvo

Okrožni zlet pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah

Zopet so se zdrmile Slovenske gorice in se pripravljajo, da svečeno proslavijo sokolski praznik. Okrožni zlet nam ne bo samo slika težkega in vestnega dela, ampak predvsem prilika, ko bodo pripadniki sokolstva iz oddaljenih vasi prihiteli k svojemu ognjišču, da se tu spoznajo medsebojno in da spoznajo tudi vse one, ki vedno in povsod podpirajo stremenje sokolstva.

Kot velika družina bomo zbrani na tem zletu. Ne bo manjkala niti deca, ki bo prihitela iz bližnjih edinic in s skupnim nastopom razveseljevala občinstvo. Vse točke so skrbno pripravljene in bodo pokazale obilo zanimive snovi, ki se uporabljajo v telovadnici, ki pa širšemu občinstvu ni znana. Ves nastop se bo vršil v obliki telovadne ure. Vse prijatelje Sokolstva in prijatelje Slovenskih goric vabimo, da prihitite 26. t. m. k Sv. Lenartu in s svojo prisotnostjo dokažete, da severna meja še ni pozabljena. Čim več nas bo, tem močnejši bo vtis in tem lažje bo delo v bodočnosti.

Geslo nedeljkih izletnikov naj bo: »Vsi v Slovenske gorice, vsi k Sv. Lenartu!« Nastop se prične s sprevidom ob 15.45.

Prvi nastop Sokola Vitanje. Najoddalnejša edinica Mariborske sokolske župe, Sokolsko društvo Vitanje, priredi v nedeljo, dne 26. avgusta 1934 ob 15. uri svoj prvi javni telovadni nastop. Nastop bo na vrtu bivše trške šole, na zemlji, ki jo je sovražnik našega naroda določil za raznarodovanje našega človeka. Sokolstvu naklonjeno občinstvo se vabi, da v čim večjem številu prisostvuje temu nastopu. Ker leži trg Vitanje v zanimivi okolici, se posebno izletniki opozarjajo na to priliko, da tako združijo svojo zavednost z lepim izletom.

Tristoletnica podmornice

Skrivnostno vozilo učenega Holandca.

Temu jubileju se bo marsikdo čudil, saj prevladuje naziranje, da je podmornica novejši izum. In res, malokdo ve, da so podmornice izumili točno pred 300 leti in da se je prvič pogreznila v morje v avgustu leta 1634. Podmornico izumil Holanec Kornelius Fandrebbe, vsestransko izobražen mož, ki se je bavil z alkimijo, fiziko in medicino, ki baje odkril princip toplomera na živ srebro, gradil Angležem vojne ladje itd. Leta 1620, je predlagal angleškemu kralju Jakobu I., naj bi dal zgraditi ladjo, ki bi se lahko pogreznila za delj časa pod vodo. Kralj je njegov predlog obpril in se mu naj se izplača iz dr-

žavne blagajne potrebni denar. Gradnja ladje se je pa zavlekla tako, da je bila prva podmornica izdelana šele leta 1634., ko je prvič plula pod gladino Temze od Westminstera do Greenwicha.

Fandrebbeova podmornica je imela obliko sedanje podmornice, samo da je bila urejena na vesla. Na nji je bilo 12 veslačev in 3 častniki. Kronika pravi, da sta bila med častniki sam kralj Jakob I. in Fandrebbe. Nj se pa še posrečilo ugotoviti, kako je izumitelj obnavljal v podmornici porabljen zrak. V protokolu, ki se je vzel Holanec s seboj sodček neke tekočine, ki je bila glavna tajna njegovega izuma. Čim je bil zrak porabljen, je izlil Fandrebbe na tla nekaj tekočine in posadka je lahko svobodno dihala. Tajne tekočine je zaupal Fandrebbe samo enemu človeku, svojemu učitelju, slavnemu učenjaku Robertu Boyleu, ki je pa ni nikomur izdal.

Prva podmornica je napravila samo eno pot, potem pa je stala dolgo v londonski ladjedelnici, kjer jo je uničil požar.

Vatikan za zaščito javne morale.

Vatikan in njegovo glasilo »Osservatore Romano« sta začela kampanjo proti modernim kopalnim oblekam. Pod zaščito Vatikanu so imeli v Turinu in drugih italijanskih mestih razstave »primernih kopalnih oblek za žene, ki se niso izgubile dobrega okusa«. »Osservatore Romano« je pričel napad s člankom proti napol nagim kopalnikom. Potem je izdal škof v Civita Vecchia pastirski list, v katerem pravi med drugim: »Če se hočete izpostavljati zdravim solničnim žarkom, nimamo nič proti temu. Ne smemo pa umazati svoje in duše drugih ter osramotiti domovino.« Končno je nastopil Vatikan tudi proti nemoralni v re-

klamih, zlasti v ameriških inseratih, kjer večkrat vidimo močno dekoltirane ali celo nage ženske. Uradno glasilo Vatikanu je nedavno izposlovalo, da je morala neka tovarna avtomobilov, ki mu je poslala velik oglas, pristati na to, da dobi na oglasu naslikana ženska namesto moderne široko staromodno obleko.

Prva siamska dvojčka.

Neki newyorški uradnik je nedavno zaprosil za dovoljenje, da bi se poročil z eno siamskih dvojčk, Violetto Hiltonovo. In ko mu je bilo iz moralnih ozirov dovoljenje odklonjeno, se je začel svet znova zanimati za prva in prava siamska dvojčka v White Plainsu, kjer sta pokopana vsak v svojem grobu. Prava siamska dvojčka Eng und Hang Bunkrova sta prišla v Ameriko iz Siamu pred dobrimi 100 leti. Več let sta potovala po Ameriki s cirkusom in ko sta imela dovolj prihrankov, sta se nasečila v White Plainsu. Leta 1843 sta se poročila s sestrami Adelaido in Saro Jatesovo. Hang je imel s svojo ženo 10 otrok, Eng pa celo 12. Obe družini sta živeli v najlepši slogi. Toda kakor je to že navada, sta se ženi sprli in razšli, kar pa pri možih ni bilo mogoče. Po vrsti sta bila tri dni pri eni, tri dni pa pri drugi družini. Ta čas se je moral prvi, ki je bil gost drugega, podrediti prvemu kot gospodariju. Ko sta bila že priletela, je zažela Hanga kap in polovica telesa mu je otrpnila. Leta 1872 je dobil Hang pljučnico. Njegovo stanje se je vidno poslabšalo in kmalu je umrl. Njegov brat je bil z mrtvim Hangom zaraščen in tožil je, da težko diha. Vidno je pešal in dve uri po bratovi smrti je tudi on umrl. Zdravnik je izjavil, da je umrl od strahu. Če bi ga bil zdravnik takoj po bratovi smrti z operacijo ločil od mrtvega brata, bi bil ostal živ.

Mali oglasi

Razno

PRODAJAMO IN KUPUJEMO HRANILNE KNJIZICE iz sedmih letnih izdanih. Najboljgodnejše cene. Bančno kom. navod, Aleksandrova 40. 3455

ISCEM POSOJILO
Din 500.000 v gotovini, vknjiženo na prvo mesto, nepremičninske več milijonske vrednosti, vrnitev kakor tudi obresti po dogovoru. Cenjene ponudbe pod naslovom »Rentabilitas« na upravo lista. 3456

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inseratih!

Stanovanje

STANOVANJE
3-sobno, komfortno, oddam s 1. septembrom. Naslov v upravi lista. 3469

Službo dobi

PERFEKTNO SOBARICO z letnimi spričevali sprejem. Auš. Krčevina, Sernčeva ul. 6 3470

BLAGAJNIČARKO

prodajalko sprejem. Naslov v upravi. 3491

Halo!

! soboto dne 25. avgusta dnevno na razpolago sledeče: 8484

Prvovrstno sveže **svinjsko meso** Din 8.—
Sveža **slanina** brez kože Din 11.—
Prvovrstna **svinjska mast** Din 16.—
Zaseka, salo Din 12.—
Robnina (pluća jeterca) od Din 3.— do 5.—
Teletina Din 6.—

!nica v bližini Velike kavarne, Glavni trg